

**Хмарський
Вадим Михайлович**

17 травня 1967 р. н.

д-р іст. наук, професор,
проректор з науково-педагогічної роботи

Контактна інформація

Тел.: (0482) 44-39-75
(0482) 68-78-88;
8 050 336-53-57

E-mail: kmarskyi@ukr.net

Державні нагороди та почесні звання:

- стипендіат Кабінету Міністрів України (1996-1998)

Основний напрямок наукової діяльності:

- історія історичної науки на півдні України у XIX - XX ст.

Кандидатська дисертація:

«А. О. Скальковський (1808-1898) : археографічна діяльність»

Місце захисту:

м. Київ, Ін-т української археографії (нині – Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського)
НАН України

Рік захисту:

1994 р.

Докторська дисертація:

«Археографічна діяльність наукових установ на півдні України у XIX - на початку XX ст.»

Місце захисту:

м. Одеса, ОНУ ім. І. І. Мечникова

Рік захисту:

2004 р.

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого (прізвище дисертанта, назва роботи, рік захисту):

1. Котова О. Діяльність статистичних комітетів на Одещині у ХІХ - на початку ХХ ст. (Одеса, 2002)
2. Музичко О. Є. Історик Ф. І. Леонтович : життя та наукова діяльність (Дніпропетровськ, 2004)
3. Березовська Т. В. Рід Аркасів: просопографічний аспект на історичному тлі доби (Одеса, 2004)
4. Новикова Л. В. Внесок А. О. Скальковського (1808-1898) у дослідження історії Південної України (Одеса, 2004)
5. Петровський Е. П. Архівно-слідчі справи як джерело вивчення історії репресій в Україні у 1937-1938 роках (Київ, 2006)
6. Берковський В. Г. Розвиток торгівлі Влинського воєводства середини ХVІ - першої половини ХVІІ ст. (Люблін, Польща, 2006)

Наукова школа: школа професора кафедри історії України історичного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова А. Д. Бачинського: історія, історіографія, джерела з історії Південної України

Учбова діяльність:

- Вступ до історичної науки
- Історія України (основні теоретичні проблеми)
- Історія України (друга половина ХІХ ст.)
- Джерела з історії України
- Українська археографія
- Актуальні проблеми вивчення історії України
- Курс «Історія України» для студентів інших спеціальностей

Наукові праці з 2000 р. :

Монографії, навчальні посібники та методичні вказівки

2000

Історія Одеського університету (1865-2000) / Л. О. Ануфрієв, С. Й. Аппатов, В. М. Хмарський [та ін.]. – Одеса : Астропринт, 2000. – 225 с.

2002

Археографічна діяльність Одеського товариства історії і старожитностей / В. М. Хмарський. – Одеса : Астропринт, 2002. – 400 с.

2004

Археографічна діяльність наукових установ на півдні України у ХІХ – на початку ХХ ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. М. Хмарський. – Одеса, 2004. – 34 с.

2006

Василь Терентійович Галяс : біографічні матеріали до 85-річчя з дня народження / упоряд. В. М. Хмарський. – Одеса : Гермес, 2006. – 84 с.

2008

Анатолій Діомидович Бачинський. До 75-річчя з дня народження (біографічні матеріали) / відп. ред.: В. М. Хмарський. – Одеса : Сміл, 2008. – 215 с.

2010

Одеському національному університету імені І. І. Мечникова – 145. Лібрето напередодні славетного ювілею: науково - популярний нарис / О. Б. Дьомін, В. М. Хмарський. – Одеса : Астропринт, 2010. – 47 с.

2011

Методичні вказівки студентам історичного факультету з оформлення випускних робіт / О. В. Сминтина, В. М. Хмарський. – Одеса : Ред.-видав. Центр ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2011. – 27 с.

Чорноморська хвиля української революції. Провідники національного руху в Одесі у 1917-1920 рр. / Т. С. Вінцковський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський. – Одеса : ТЕС, 2011. – 585 с.

Дисертація та автореферат дисертації:

Археографічна діяльність наукових установ на Півдні України у ХІХ – на початку ХХ ст. : дис ... д-ра іст. наук / В. М. Хмарський. – Одеса, 2004. – 550 с.

Археографічна діяльність наукових установ на півдні України у ХІХ – на початку ХХ ст. : автореф. дис ... д-ра іст. наук / В. М. Хмарський. – Одеса, 2004. – 34 с.

Рецензії:

2004

[Рецензія] / В. М. Хмарський, В. Г. Берковський // Записки історичного факультету. – 2005. – Вип. 16. – С. 365-369. – Рец. на кн. : Moklak J. W walce o tozsamosc Ukraincow : Zagadnienie jezyka wykladowego w szkolach ludowych i srednich w pracach galicyjskiego Sejmu Krajowego, 1866-1892 / J. Moklak. – Krakow, 2004. – 318 s.

2005

Рец. на кн. Мокляк Ярослав. «В боротьбі за торжество українців. Проблема викладання мови в народних і середніх школах у діяльності галицького крайового сейму 1866-1892». – Краків, 2004. – 318 с / В. Г. Берковський, В. М. Хмарський // Записки історичного факультету . – 2005 . – Вип.16 . – С.365-369 . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pub.onu.edu.ua/images/history_notes/hist-notes-16.pdf

2006

Шлях історика на тлі доби / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2006. – Вип. 17. – С. 418-422. – Рец. на кн. : Непомнящий А. А. Арсений Маркевич : страницы истории крымского краеведения / А. А. Непомнящий. – Симферополь, 2005. – 430 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pub.onu.edu.ua/images/history_notes/hist-notes-17.pdf

Рец. на кн. Аргатюк С.С., Ковальчук Л. В. «Голодний хліб. Голод 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр.». – Одеса, 2008. – 400 с. / В. М. Хмарський // Юго-Запад. Одессика. – 2009 . – Вып.7 . – С. 267-271.

Статті:

2000

Від редактора / В. М. Хмарський // Білецька О. В. Савранщина : нарис історії від стародавніх часів до початку ХХ ст. / О. В. Білецька. – Одеса : Астропринт, 2000. – С. 5-6.

Від редакторів / В. М. Хмарський, Т. В. Чухліб // Одеса козацька : наукові

нарис. – Одеса, 2000. – С. 3-4.

Відновлення археографічної діяльності Одеського товариства історії та старожитностей (1856-1860) / В. М. Хмарський // Историческая память. – Одесса, 2000. – Вып. 2. – С. 95-101.

Володимир Антонович і Одеське товариство історії та старожитностей : Заїра Валентинівна Першина – науковець і педагог / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2000. – Вип. 10. – С. 6-13.

Камеральна археографія у діяльності Одеського товариства історії та старожитностей (40-ві - поч. 50-х рр. ХІХ ст.) / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2000. – Вип. 10. – С. 41-51.

Провідні археографи Південної України : Федір Дашков (1858-1918) / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2000. – Вип. 14. – С. 41-51.

Три нові штрихи / В. М. Хмарський // Південна Україна ХVІІІ-ХІХ ст. : зап. наук.-дослід. лаб. історії Півд. України Запоріж. держ. ун-ту. – Запоріжжя, 2000. – Вип. 5. – С. 252-256.

2001

Археографічна діяльність Одеського товариства історії та старожитностей у 1883-1891 рр. / В. М. Хмарський // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського : зб. праць молодих вчен. та асп. – Київ, 2001. – Т. 7. – С. 348-368.

Археографічна діяльність Одеського товариства історії та старожитностей у 60-ті рр. ХІХ ст. / В. М. Хмарський // Науковий вісник Ізмаїльського державного педагогічного інституту. – Ізмаїл, 2001. – Вип. 10. – С. 23-29.

Археографічна діяльність Одеського товариства історії та старожитностей наприкінці 60-х - у першій половині 70-х рр. ХІХ ст. / В. М. Хмарський // Південна Україна ХVІІІ-ХІХ ст. : зап. наук.-дослід. лаб. історії Півд. України Запоріж. Держ. ун-ту. – Запоріжжя, 2001. – Вип. 6. – С. 186-204.

Архив Коша Новой Запорожской Сечи в ХІХ веке : проблемы эвристики и сохранения / В. М. Хмарський // Проблемы славяноведения : сб. науч. ст. и материалов. – Брянск, 2001. – Вып. 3. – С. 123-130.

Внесок Одеського товариства історій і старожитностей у становлення археології на Півдні України / В. М. Хмарський // Дніпропетровський історико-археологічний збірник. – Дніпропетровськ : Генеза, 2001. – Вип. 2. – С. 351-381.

Одеський осередок УІТ : утворення і перспективи діяльності / В. М. Хмарський // Українська історична наука на порозі ХХІ століття. – Чернівці, 2001. – Т. 1. – С. 93-95.

Пам'ятки української археології в іменних фондах НБ ОНУ / В. М. Хмарський // Іменні колекції професорів Одеського (Новоросійського) університету в Науковій бібліотеці ОНУ – національне надбання держави : наук.-практ. конф. (Одеса, 25-26 квіт. 2000 р.) : матеріали. – Одеса : Астропринт, 2001. – С. 28-32.

Перші публікації в Одесі з історії християнської церкви / В. М. Хмарський // Матеріали наукової конференції, присвяченої 2000-річчю Різдва Христового (Одеса, 25-26 груд. 2000 р.) : зб. ст. – Одеса, 2001. – С. 109-115.

Повчальний урок з історії архівної справи на півдні України : про діяльність спеціальної комісії Одеського товариства історій старожитностей / В. М. Хмарський // Архів. Документ. Історія. Сучасність : зб. наук. ст. та матеріалів. – Одеса : Друк, 2001. – С. 85-87. – (Праці Державного архіву Одеської області ; Т.4).

Проблема громадянського патріотизму в університетському курсі історії України / В. М. Хмарський // Громадянський патріотизм і проблеми викладання україністики у вузах Одещини : наук. - практ. конф. (Одеса, 2-3 листоп. 2000 р.) : матеріали. – Одеса, 2001. – С. 78-81.

Професор Новоросійського університету П. К. Брун як археолог / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2001. – Вип. 11. – С. 110-116.

Решетилівський архів в археологічному доробку Одеського товариства історій та старожитностей / В. М. Хмарський // Південний архів : Історичні науки : зб. наук. пр. – Херсон, 2001. – Вип. 4. – С. 20-34.

Статути Одеського товариства історій та старожитностей / В. М. Хмарський // Науковий вісник Ізмаїльського державного педагогічного інституту. – Ізмаїл, 2001. – Вип. 11. – С. 27-30.

2002

Археографічна діяльність Одеського товариства історії і старожитностей у роки віце-президентства М. Н. Мурзакевича (1875-1883) / В. М. Хмарський // Український археографічний щорічник. – Київ ; Нью-Йорк, 2002. – Вип. 7 – С. 23-55.

Археографічна діяльність Одеського товариства історії та старожитностей у 90-ті рр. XIX ст. / В. М. Хмарський // Південний архів : Історичні науки : зб. наук. пр. – Херсон, 2002. – Вип. 7. – С. 150-163.

Громадське життя / В. М. Хмарський, І. С. Гребцова // Історія Одеси. – Одеса, 2002. – Розд. 3 : Десятиріччя бурхливого розвитку (1800-1861 рр.). – С. 112-118.

Кримське ханство. Експансія Османської імперії у Північно-Західне Причорномор'я. Хаджибей / В. М. Хмарський // Історія Одеси. – Одеса, 2002. – Розд. 1 : Наш край у давні часи. – С. 37-53.

Листування Івана Линниченка та Михайла Грушевського / В. М. Хмарський // Український історик. – Нью-Йорк. ; Київ ; Львів ; Торонто. ; Париж, 2002. – Т. 39, ч. 1-4 : Михайло Грушевський : життя, діяльність, творчість : з нагоди 135-річчя від дня народж. – С. 538-547.

Освіта. Наука. Культура / В. М. Хмарський, І. С. Гребцова // Історія Одеси. – Одеса, 2002. – Розд. 3 : Десятиріччя бурхливого розвитку (1800-1861 рр.). – С. 118-136.

Під владою Золотої Орди. Велике князівство Литовське. Кочубеїв / В. М. Хмарський // Історія Одеси. – Одеса, 2002. – Розд. 1 : Наш край у давні часи. - С. 32-37.

Щорічні «звіти» як джерело вивчення археографічної діяльності Одеського товариства історії і старожитностей / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2002. – Вип. 12. – С. 436-446.

2003

Археографічна діяльність Одеського товариства історії і старожитностей в останні десятиліття його існування (1901-1920) / В. М. Хмарський // Південна Україна XVIII-XIX ст. : зап. наук.-дослід. лаб. історії Півд. України Запоріж. Держ. ун-ту. – Запоріжжя, 2003. – Вип. 7. – С. 230-239.

Бібліотека Одеського товариства історії і старожитностей / В. М. Хмарський // Наукова бібліотека в сучасному суспільстві : історія, проблеми, перспективи : до 185-річчя Наук. б-ки ОНУ ім. І. І. Мечникова : зб. ст. – Одеса, 2003. – С. 21-26.

Международная научная конференция «История немцев Причерноморья и украинско-немецкие культурные связи» / В. М. Хмарський, Н. А. Шевчук // Русские немцы = Die Russlanddeutschen. – Саратов, 2003. – № 4. – С. 2-5.

Одеське товариство історії і старожитностей очима празької еміграції : Д. Дорошенко та С. Наріжний / В. М. Хмарський // Українознавчі діалоги в наукових дослідженнях та практичній діяльності : до 5-річчя відкр. Канад. – укр. бібл. центру : міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 8-9 жовт. 2002 р.) : матеріали. – Київ, 2003. – С. 20-21.

Провідні археографи південної України: Федір Лашков (1858-1918) / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2003. – Вип.14. – С.230-248.

Аполлон Скальковський / В. М. Хмарський, Л. М. Новікова // Історіографічні дослідження в Україні. – Київ, 2003. – Вип. 12 : Визначні постаті української історіографії XIX-XX ст. – С. 52-74.

2004

Археографічна діяльність Таврійської вченої архівної комісії наприкінці XIX - на початку XX ст. (1896-1909) / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2004. – Вип. 15. – С. 433-449.

Відображення процесу українського національного відродження у діяльності наукових історичних установ на півдні України (середина XIX - початок XX ст.) / В. М. Хмарський // Українська національна ідея : минуле, сучасне, майбутнє (УНІ - II) : міжнар. наук.-практ. конф., 2-я (Одеса, 2004 р.) : тези доп. – Одеса, 2004. – С. 79.

Документи з історії запорозького козацтва в зібранні рукописів Одеського товариства історії і старожитностей / В. М. Хмарський // Український археографічний щорічник. – 2004. – Вип. 8/9. – С. 597-619.

Основні тенденції розвитку археографії на Півдні України (кінець XIX - початок XX ст.) / В. М. Хмарський // V Міжнар. конгрес асоціації українців. Історія : матеріали : зб. наук. ст. – Чернівці, 2004. – Ч. 2. –

С. 272-275.

2005

Бачинський Анатолій Діомидович / В. М. Хмарський, В. П. Ващенко // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 2. – С. 92-94.

Брун Пилип Карлович / В. М. Хмарський, О. М. Дзиговський // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 2. – С. 170-172.

Ващенко Віктор Петрович / В. М. Хмарський // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. словник. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 2. – С. 233-235.

Від редактора / В. М. Хмарський // Музичко О. Історик Федір Леонтович (1833-1910) : життя та наукова діяльність / О. Музичко. – Одеса : Астропринт, 2005. – С. 4-6.

До історії розвитку української медієвістики в Одесі кінця ХІХ – початку ХХ ст. : Б. А. Вахевич / В. М. Хмарський, О. Є. Музичко // Науковий вісник : економіка, політологія, історія. – 2005. – № 1 (13). – С. 159-168.

До питання про періодизацію історії археографії на півдні України (ХІХ - початок ХХ ст.) / В. М. Хмарський // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського : зб. пр. молодих вчен. та асп. – Київ, 2005. – Т. 11. – С. 330-344.

Іван Чугуєвець – як автор «Описания Запорожской Сечи» В. Чернявського / В. М. Хмарський // Українське козацтво у вітчизняній та загальноєвропейській історії : міжнар. наук. конф. : тези доп. – Одеса, 2005. – С. 82-84.

Кафедра історії України / В. М. Хмарський // Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова за роки незалежності України, 1991-2005. – Одеса : Астропринт, 2005. – С. 150-154.

Першина Заїра Валентинівна / В. М. Хмарський, В. П. Ващенко // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 3. – С. 449-452.

Слабченко Михайло Єлісейович / В. М. Хмарський // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 4. – С. 119-123.

2006

Геродот Новоросійського края / В. М. Хмарський // Дерибасовская - Ришельевская : одес. альм. – Одесса, 2006. – Кн. 26. – С. 6.

До історії київської історичної школи : Павло Андрійович Іванов / В. М. Хмарський, О. Є. Музичко // Український історичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 144-155.

Перші випуски «Вісника Одеського історико-краєзнавчого музею» / В. М. Хмарський // Студії з архівної справи та документознавства. – 2006. – Т. 14. – С. 127-128.

Шлях історика на тлі доби / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2009. – Вип.17. – С.418-422. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/860>

2007

25-а конференція з україністики в Іллінойському університеті / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2007. – Вип.18. – С. 283-290. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pub.onu.edu.ua/images/history_notes/hist-notes-18.pdf

Аркаси та Одеське товариство історії і старожитностей : до питання утворення культурного поля у Південній Україні / В. М. Хмарський // Человек в истории и культуре : сб. науч. работ в честь 70-летия В. Н. Станко. – Одесса ; Терновка, 2007. – С. 517-525.

Археографічні установи у Південній Україні XIX – початку XX ст. в історіографії : основні етапи вивчення і зміна образу / В. М. Хмарський // Матеріали VI Міжнар. конгресу україністів : Історія. Політологія : зб. наук. ст. – Київ, 2007. – Кн.3, ч.1. – С. 126-138.

Зустрічі на історичному факультеті / В. М. Хмарський // Одеський університет.(газ.). – 2007. – №7/8. – С.6.

Письменник і наукова установа : до членства Ю. І. Крашевського в Одеському товаристві історії і старожитностей / В. М. Хмарський // Поляки на півдні України та в Криму. – Одеса ; Ополе ; Вроцлав, 2007. –

С. 206-211.

Український історик П. А. Іванов : основні етапи біографії та наукова спадщина / О. Є. Музичко, В. М. Хмарський // Історіографічні дослідження в Україні. – Київ, 2007. – Вип. 17. – С. 155-166.

2008

Кафедра історії України Одеського університету: чому і як її було відновлено у середині 50-х рр. ХХ ст. / В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2008. – Вип.19. – С. 246-259.

2009

Брун Пилип (Філіп) Карлович (1804-1880) / В. М. Хмарський // Одеські історики: енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – 2009. – С.76-80

Вахевич Борис Андрійович (1875-1906) / О. Є. Музичко, В. М. Хмарський // Одеські історики: енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.90-91.

Віталій Боровик в українському національному русі: «Одеський слід» / А. І. Мисечко, В. М. Хмарський // Записки історичного факультету. – 2009. – Вип.20. – С. 141-158.

Іванов Павло Андрійович (1860-1917/1918) / О. Є. Музичко, В. М. Хмарський // Одеські історики : енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.147-148.

Куріси та Одеське товариство історії і старожитностей: грані співробітництва / В. М. Хмарський // Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2009. – №7. – С. 8-11.

Лашков Федір Федорович (1858-1917) / В. М. Хмарський // Одеські історики : енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т. 1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.198-201.

Мурзакевич Микола Никофорович (1806-1883) / В. М. Хмарський // Одеські історики : енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.252-257.

Продовжувати справу / В. М. Хмарський // Історична і політична наука та суспільна практика в Україні. – Київ : Парламентське вид-во, 2009. – С. 509-514.

Ристенко Олександр Васильович (1880-1915) / В. М. Хмарський // Одеські історики : енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.319-320.

Скальковський Аполлон Олександрович (1808-1898) / Л. В. Новікова, В. М. Хмарський // Одеські історики: енциклопедичне видання. – Одеса : Друкарський дім, 2009. – Т.1 : (початок ХІХ - середина ХХ ст.). – 2009. – С.355-361 .

2011

Боровик Віталій: самостійник за світоглядом, громадський діяч за покликанням / А. І. Мисечко, В. М. Хмарський // Чорноморська хвиля української революції. Провідники національного руху в Одесі у 1917-1920 рр. / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський. – Одеса : ТЕС, 2011 . – С. 273-287.

Про добросусідство та толерантність / В. М. Хмарський // Історичні традиції добросусідства Одещини : науково-популярне видання (+CD) / І. В. Бринош, І. О. Гаврада, В. В. Левченко. – Одеса, 2011. – С. 8-10.

Слабченко Михайло: нонконформіст у науці то громадському житті / О. Є. Музичко, В. М. Хмарський // Чорноморська хвиля української революції. Провідники національного руху в Одесі у 1917-1920 рр. / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський. – Одеса : ТЕС, 2011 . – С. 288-313.

Фесенко Євфим: як друкарський верстат в Одесі прислужився українській справі / В. М. Хмарський // Чорноморська хвиля української революції. Провідники національного руху в Одесі у 1917-1920 рр. / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський. – Одеса : ТЕС, 2011. – С. 421-436.

2012

Про Євгена Щепкіна – людину, вулицю та образ / В. М. Хмарський // Історик Євген Миколайович Щепкин, (1860-1920). Постать в контексті доби : матеріали міжнар. наук. конф. «ІV Історіографічні читання», присв. 150-й річниці з дня народження проф. Є. М. Щепкіна

(4;2010;Одеса). – Одеса : ТЕС, 2012. – С. 15-19.

2013

Відлуння «Великого погрому» 1972 року у долі завідувача кафедри історії Української РСР ОДУ імені І. І. Мечникова П. І. Воробєя / В. М. Хмарський // Історична україністика в Одеському університеті: визначні віхи, персонажі, доробок : Матеріали конф. V Історіографічні читання (історичний ф-т ОНУ ім. І.І. Мечникова, 31 травня 2012 року). – Одеса : ТЕС, 2013. – С. 128-167. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/5484>

Проблема співвідношення історії та передісторії вищих навчальних закладів в Одесі / В. М. Хмарський // 150-річчя комерційної освіти в Одесі : матеріали круглого столу Одеса, 12 грудня 2012 р. – Одеса, 2013 . – С. 3-10. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/5500>

2014

Випускники історичного факультету ОДУ імені І. І. Мечникова-співробітники інституту історії України НАН України / В. М. Хмарський // Південь України у вітчизняній та європейській історії : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 25-26 вересня 2014 року): зб. наук. праць. – Одеса : Астропринт, 2014. – С. 42-47. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/6693>

2015

Історіографічне осмислення історії Одеського університету : віхи, люди, тексти, підсумки / І. М. Коваль, В. М. Хмарський // Краєзнавство: науковий журнал. – 2015. – № 1/2. – С. 89-98.

Участь у національних, міжнародних організаціях, асоціаціях, заходах:

- голова Одеського осередку Українського історичного товариства